

UJPEST

= FELELŐS SZERKESZTŐ: =
Dr. WÁRADY PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . 6 K. | Negyedévre 1.50 K.
Félévre . . . . 3 „ | Egyes szám ára 10 fill.
Megjelenik vasárnaponként.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJPEST, TAVASZ-UTCA I. SZÁM.
Telefon szám: 72-25.

A városi ellenzék szerepe városunk fejlesztése terén.

Az egész országban kellemetlen csalódást okozott a népszámlálás, mely nem váltotta be a népesedéshez fűzött reményeket. Nem is csoda! Szegény ország vagyunk, a nyomor elől évenként százazrek hagyják el a hazai földet és keresnek boldogulást a tengerentuli Eldorádóban. Noha városunk sem érte el a várt eredményt, de azért összehasonlítva a népesedési arányt Magyarország más városaival, a szaporulat, — mely 33 százalékot tesz ki, — kedvezőnek mondható. Ezidő szerint városunknak 55.000 lakosa van. Hogy ez a szám nem emelkedett magasabbra és nem váltotta be az optimisták vérmes reményeit, ebben szomorú része van a városunkban dúló politikai pártszervevényeknek, amelyek megakasztják a békés irányu és biztos fejlődést.

Éppen mult vezércikkünkben fejtettük ki, hogy városunknak a fővároshoz való közelfekvősége miatt társadalmi alakulat tekintetében speciális helyzete van, de e különleges helyzetet egyesült

törekvéssel nemzetgazdasági és ezzel együtt népesedési tekintetben, javunkra lehetne fordítani.

A főváros lakossága ugyanis különböző, részint gazdasági, részint egyéb okokból tömegesen vándorol át a közelfekvő községekbe. Ugy fekvésénél, mint közlekedésénél fogva városunk volna a legalkalmasabb hely arra, hogy a főváros közönségét magához csábítsa, csak megfelelő kényelemlről kellene gondoskodni.

Dr. Ugró Gyula polgármester körültekintő éles szemével felismerte városunk e kedvező helyzetét és hivatásának magaslatán állva, férfias odaadással fogott a városfejlesztés nehéz munkájához, amidőn elsősorban megakartá teremteni a város fejlődésének előfeltételeül szolgáló közműveket, a csatornázást, vízvezetékét, villamosvillagítást, gondoskodott az utcák kövezéséről és a városrendezés egyéb szükségleteiről. Ámde e polgári erényekben bővelkedő férfit munkássága elé, léptenyomon akadályt gördített a polgári erények és a város fejlődésének gyűlölködő ellensége, a városi ellenzék, mely ismeretes telebbezéseivel két évre odázta el

a közművek létesítését és ezzel az örökké kárhozatos és mélyen elítélendő ténykedéseivel, melyeknek rugója pusztán személyi harc volt, megakasztotta városunk fejlődését s útját állotta városunk népessége gyarapodásának. Dr. Ugró Gyula azonban páratlan energiájával bátran szembeszállt az akadályokkal, legyőzte azokat és ma már ott tartunk, hogy pár hónap mulva megkezdhetjük, a rég óhajtott közművek építését, mely által egy új, virágzó korszaka nyílik meg városunknak.

De dr. Ugró Gyula fáradhatlan tevékenysége nem állapodott meg egy helyen. Gondoskodott a népesedés terjeszkedésének lehetőségéről is és egy egész új városrész fog keletkezni az ujbpesti pamutgyárat övező gróf Károlyi-féle telkek parcellázásával, amelyet a felebbezések elutasításával a vármegye is jóváhagyott. Egy egész kis tündér város fog emelkedni e helyen kertes házaival, templomával, iskoláival, színházával és piacával.

Nagyjában körvonalozva a parcellázásra vonatkozó szerződést már most megemlíthetjük, hogy az új városrész utcái telekkönyvi-

AZ „UJPEST” EREDETI TÁRCÁJA.

Csizmadiáné asszonyság.

— Történeli elbeszélés. —

3

Irtá: Aigle.

Ali ur egyre orditozott, hadonászott, mitsem törődve a megszorult emberek kesergésével.

— Ha senkinek sincsen bátorsága, elmegek magam — szólott bátran a diák, — ki kell azonban jelentenem, hogy semmiesetre sem a ti kedvetekért, de teszem mert az én uram a mindenható Janicsáró kegyelmessége hitvány életét, némely szerelmetes pillanattal akarja megédesíteni . . .

Bánták is a város bátrai, hogy kinek a kedveért tesz-vesz Penész csak menjen. S miután örömlüknek másként kifejezést adni nem tudtak, ott menten a Nagyur szemeláttára összeölték a mindenrekész ifjut. S Ali-el-Deli a legkegyelmesebben bölintett hozzá, mintha csak azt akarta volna mondani: „Igen ez kell nekem.”

Térhajlítás és bókolás után elindult a deputáció a nehéz expedícióra.

Ónagysága otthon volt már budai lakában. Terített asztal mellett ült fiatal barátjával. A törökök kitakarodását ünnepelték nagy vigsággal. A legényke éppen köszöntöt akart mondani, egy vizzel telt cserép-kancsót tartva kezében, a bort a jámbor híthü törökök mind megitták — amikor kocogtatott a hős Penész az oroszlanbarlang kicsiny ablakán.

Este volt már, éjjel is. A legényke el-sápadt, nem úgy a bátor asszonyság. Fel sem kelt helyéből, csak úgy félvállról kiáltott ki.

— Fordulj arriéb, ott az ajtó. Arra gyere be te bamba! . . .

Ez kellett még csak, a már ugyis megszeppent tanácsnak. Dehogy is mentek volna be, már csak mégis a diáknak egy-magában kellett bekotródni.

Hogy ott benn mi történt, miként is tudhatta volna meg a diszes gyülekezet. Hallották ugyan, hogy a diák minden ékes szólását igénybe vette és úgy prédikált, oly szivrehatóan, hogy egy még a gazdag Hartel temetésén sem hallották. Azt is hallották, hogy az asszony dünyögött, morgott valamit, a legényke meg

sirt mi ut valamit iskolás gyermek. A diák pedig csak tovább feszítgette a szivrehatás húrjait. S végül azt hallották, hogy az asszonyság megadta magát:

— Igazad van diák. Jer vezess! . . .

* * *

Penész diadallal vonult hatalmas parancsolója elé. Bizonyos, hogy ebbeli nagy-szerű érdemei jutalmául kineveztetik legalább is — nádorrá.

Maga csak a belsőterem ajtajáig ment. Ott betessékeltte a cseppet sem szepegő, most is kedélyes asszonyt. Aztán, mint aki a dolgát a legjobban végezte: lement az utcára és ott ácsorgott.

Lassanként előbujtak a megrémült vitézek is, és amikor Penész újságolta, hogy Kolbné már bizonyosan a felséges ur karjai közt szeretkezik, — kedves egészségükre válják! — tanár urak kezdtek respektálni a diákot. Mert hát, aki az ügyeket ilyen okossággal tudja intézni, az közbecsülést érdemel. Budának közvéleménye pedig a legnagyobb elismeréssel adózott a város mentőjének.

A diák annak láttára, hogy kedvező fordulatot vett a sorsa, ki akarta használni az alkalmat.

leg Ujpest város tulajdonául lesznek bekebelezve, a csatornázásról, amelyhez a Vasut-utca csatornázását is hozzászámítjuk, gróf Károlyi fog gondoskodni.

Meg lesz tehát nemsokára a feltétel arra nézve, hogy városunk népessége rohamosan gyarapodjék. Ezrével fognak a fővárosiak is városunk rendezett falai között új otthont keresni és találni. De ez a feltétel már meg lehetett volna két évvel előbb is, ha a fejlődés ellenségei nem lábatlanokodnak vala. De nekik nem az volt a céljuk, hogy polgári erényekkel ékeskedve sikra szálljanak és munkálkodjanak a köz javáért, hanem kizárólag csak a személyi és hatalmi érdek.

A jövő fényesen be fogja igazolni, amint már a mult is beigazolta, hogy az igazi polgári érdemet nem lehet sárral bedobálni, mert maguk a sárral dobálózóknak lesznek szennyesek. Dr. Ugró Gyula és a város vezetősége ellen indított szennyes hajszá hullámai is elsimultak és e hajszából a megtámadottak a polgári erény koszorújával kerültek ki, míg a támadók sötét hadának szégyenkezve kell odébb somfordálni a ragyogó érdem elől, ha ugyan még van bennük szégyenérzet!

Nekünk, kiknek mint a sajtó szerény munkásainak is kijutott részünk az otromba támadásokból, őszinte örömünkre szolgál az igaz ügy győzelme. Ezért harcoltunk a multban és fogunk harcolni a jövőben is.

— Mindezekből pedig láthatjátok kedves atyámfiai, hogy csak a diáknak van a legtöbb esze ezen a széles világon. Nem vagyok ugyan önző ember, de már csak mégis úgy illene, hogy ti is adjatok valamit, viszonzásul a sokatérő fáradozásomért. Követelődző sem vagyok, azért ezt ne adj Isten felszólítással, csak jóakaratu figyelmeztetésnek vegyétek. Telhetetlen sem vagyok, mert ingyen nem akarok aranyat hordó számra, csupán arra kérek benneteket, adjatok valami jófajta, ei ra, diszes gúnyát talan a megfutott nádor mentéjét. Arra gondolt, amikor nádor lesz, szüksége lehet arra még. Adjatok egy kócsagtollas süveget, rezes kardot, no meg egy jószeléléstű tájekpipát. Vágyaim ezáltal teljesítve lesznek, ti magatokkal úgy lehettek elégedve, mint én leszek véletem.

A tanács-urak összemosisyogtak. Halatlan olesó ár ily nehéz feladat sikeres keresztülviteléért.

— Megadjuk! . . . — zúgták egyhangu lelkesedéssel.

A diák sikere tetőpontján boldogan pődörgette gyér bajuszkáját, amidőn hátul-

Városi ügyek.

Képviselőtestületi közgyűlés.

1911 január 25.

Sok közgyűlést voltunk már szerencsések végig hallgatni Ujpest város közgyűlési termében, de a szerdaihoz hasonló botrányosat, igazán keveset. Mert kérem, mikor tárgysorozatra van kitűzve a Part-utca rendezése, hogy akkor vegyen magának bátorságot az egyik fiatal emberke és elkezdjen beszélni a köztisztasági járulékról, a bizottságok megalakításáról és az óras ipar befolyásáról a nemzeti művelődés terén, szóval mindenről, ami csak el és el nem képzelhető, ahhoz igazán nagy merészség kell, még annak is, aki oly büszkén mondhatja, hogy ő egy nagy vagyoni sullyal bíró képviselő megbízottja. Ezt azonban még csak megbocsájtanók, hisz a felszólaló ur még nagyon fiatal, rövid ideje került ki az életbe, sokat nem tud még, de legalább tudja, hogy rá fér egy kis tanulás és szívesen tanul, ha tanítják. A miből különben ma is bőven kijutott neki az elnök részéről. Hogy a felszólaló most a Part-utca rendezésénél ugyanazt a beszédet mondta el, amelyet egy évvel ezelőtt a köztisztasági járulék tárgyalására betanult, az elvégre nem bűn, nem lehet mindenkitől megkivánni, hogy mindig új dolgot mondjon. Fő az, hogy a Jenőke elmondta a minden közgyűlési mondókáját, a Jenőke megtette kötelességét, a Jenőke mehet, illetve behuzodhat a padba, mint a szekundát kapott kis diák.

Ki jön utána? Mindnyájan kik ott voltunk tudtuk, hogy az „Ujpesti Napló“ erkölcsbírói testület m. sz. valamelyik tagja fog beszélni és fog rágalmazni valakit. Ezt mi mindnyájan tudtuk, csak abban nem voltunk biztosak, mindketten beszélnek-e vagy csak az egyik és ki lesz az, akit megrágalmaznak vagy meggyanúsítanak? Mivel azonban az egyik ur,

— tekintve, hogy dr. Szabó Béla később jött — még nem volt a hangjánál, tekintve továbbá, hogy dr. Kiss Sándor sem volt jelen és így bátrabban lehetett handabandázni, nem kellett félni a leintéstől, felállt: a másik, a nagy, a dicső, a szellemes, az egyesült ellenzék Apponyi képességű szónoka. az új Messiás, a Móric. A Móric, akinek mint tudjuk van egy tollkése. És beszélt. Hogy mit, az elvégre nála is, nálunk is mindegy, neki csak az a fő, hogy a neve benne szerepeljen ennek a közgyűlésnek a jegyzőkönyvében is.

Kijelentette, hogy Mi Első Miklós Móric nem tartjuk törvényesnek a mai közgyűlést, mert még nincsen megállapítva a közgyűlés tagjainak a névjegyzéke, még nem tudja, hogy akik itt vannak mind képviselők-e, vagy vannak műkedvelők is jelen, kik nem is képviselők csak az ő szónoki képességében gyönyörködni jöttek ide. Nem törvényes a mai közgyűlés összehívása sem, mert törvénytelen, illetve törvénytelen, mert nem törvényes és mert Mi Első Miklós Móric és Negyedik Szabó Béla ezennel törvénytelennek nyilvánítjuk. Ez igazán nagyszabású és városunk életében korszakot alkotó fenkölt beszédnek hatása leirhatatlan volt. A függetlenségi párt meg volt semmisítve, a munkapárton is a beszéd hatása alatt állottak, néma, sőt aggasztó csönd uralkodott a meghatott képviselők között, sokan zsebkezdőkbe temették arcukat. Hogy ezzel a meghatottság könyeit vagy pirulásukat akarták e takarni, nem tudjuk. Deutsch Jenő pedig elragadtatásában le futott a nyílt utca során és táncolni, dalolni se szégyelt.

És most jött a csattanó, mikor az elnök kijelentette: „Elvárom Miklós Mór képviselő urtól, hogy lesz benne annyi férfiaság, hogy a közgyűlés törvénytelen összehívása miatt ellenem a fegyelmi feljelentést megteszi!“ Ez volt a legnagyobb pofon, amit szóval egy ur egy embernek valaha adott. Úgyes volt, szép volt és okos volt. Csak egy hibája volt: mit beszél a főjegyző ur férfiaságról, oly kevés az emberismerete?

ról egy erős lökést kapott, amitől orra bukott.

Ez a lökés nyakát szegte a nagyszerű törekvéseknek. Ez a lökés Penésztől, aki magát már tán nádornak képzelte, újból csak kőbor diákot csinált. Ez a lökés megfosztotta őt abbéli ábrándjától, hogy valaha is rendesebb gúnyát ölthessen piszkos rongyai helyett.

Ezt a lökést Ali adta. Ali, ki futva menekült valami láthatatlan, de rémitő ellenség elől; Ali ki széllökött, fellökött mindenkit, ki utját állta, futásában gátolta; Ali, a mohácsi hős, aki oroszán erővel és bátorsággal védte urát és harcot kezdett egy egész csapattal; Ali, ki riadt nyul módjára futott mégis. Ali . . .

Az urak megbüvölve szó nélkül állottak. Csak a diák ordított és véres orrát tapogatta.

Csak-hamar kijött az asszony is, kikerült és lelkes tűzben égő szemekkel. Mint valami diadalmas csatát nyert hadvezér jött büszkén és asszonyi rártartósággal. Nem várta míg kérdezik, mint minden asszony, alig győzte már, hogy beszélhessen.

— Látták kigyelmetek a futó bolondot? Dehogy is szóltak volna.

— Szaladt, mintha Sátán kergetné! . . .

— Még jobban is, a bolond üsse meg a . . .! — kapott fájó orrához Penész.

— Volt is oka rá: Ugy összeremtettétem a lelkét, hogy még a másvilágon is megfogja emlegetni.

— Ejnye, de ez mégis csak tiszteletlenség volt — kockáztatta meg az egyik. Az asszony nagyot nevetett.

— Tiszteletlenség?! . . .

Hát ami még csak ezután jött! . . .

— Meg akart ölelni az a rútság, meg akart csókolni, s még tán — Uram bocsá! — mást is akart . . . hogy lenne akármil! De már csak ezt nem hagyhatom, én Budának erényes asszonya! Mit szó na hozzá a város, mit szólna hozzá az én hites jó uram, de mit az én tiszta lelkiismeretem! . . . Nó ugy van-e? . . .

— Ugy, ugy, . . . morogták néháayan.

Csak Penész suttogott valamit.

— Hát a legényke? . . .

Az asszonyság tovább mondta.

— Mert hát a tisztesség a fő. Az amolyan asszony szemétre való . . .
Folyt. köv.

És Móricka válaszolt, válaszolt a következőképen: (Gyorsírási hiteles feljegyzés) „Engedelmet kérek, én nem akarok rágalmozni, nem is szokásom, hisz tudják és ha nem tudják, én se tudom és ha azt mondtam, hogy az összehívás törvénytelen, hát akkor bizony isten nem törvénytelen, mert én nem mondtam, hogy a főjegyző törvénytelenül hívta össze az izét, csak azt mondtam, hogy az összehívás törvénytelen, illetve még azt se mondtam, én csak azt mondtam, hogy itt mindenki törvénytelen és hogy minden helyes csak én vagyok törvénytelen, vagy ha nem vagyok törvénytelen, akkor minden törvényes.“ Pont. Leült. És ha eddig valaki azt mondta, hogy az ellenzék nem komoly párt, hát ez nem mondott igazat, mert az a párt, amely ezt nevetés nélkül végig tudta hallgatni, mint a hogy végig hallgatta az egyesült ellenzék, hát ez a párt igazán nagyon komoly párt.

Egy kérdésünk azonban volna. Mit szól az ily magas nivoju ellenzéki beszédhez dr. Kiss Sándor? Érdemes volt ily urak miatt kibuktatni egy Benkovics Imrét vagy Brankovics Györgyöt?

Köztisztasági járulék.

Az a csodálatosan nagyszerű városfejlesztési program, melyet dr. Ugró Gyula oly bámulatos energiával, a kövezési és csatornázási plánumhoz sorakoztatva a legfontosabb közművek: a világítás és vízvezeték létesítésével, immár a megvalósulás stádiumába juttatott — további kötelezettséget rótt e város vezetőségére.

Utcáink kikövezésével hatványozódnak a város teendői az utcák tisztántartása, öntöztetése, a szemét fuvaroztatása, a csatornák öblögetése stb. tekintetében.

Nem követelt volna-e el súlyos mulasztást a város vezetősége, ha idejében nem gondoskodik arról, hogy sulyt helyezve fontos közegészségügyi szempontokra — a köztisztaság fenntartásának anyagi feltételeit megteremtse!?

Kétségtelen, hogy amikor a város képviselőtestülete átértette, hogy a jövőben a köztisztasági célokra az eddigi összegek-nél nagyobb áldozatot kell hoznia a polgárságnak: megkellett értenie, hogy dr. Ugró Gyula intenciója, mely szerint a községi közteherviseléstől lehetőleg mentessük különben is itt adózó polgárságunkat. dicséretre és elismerésre méltó törekvés.

A köztisztasági járulék kivetésével el-éretett az, hogy azok is bevonattak a köztisztasági közteherviselés keretébe, akik mindezt egy fillérrel sem járultak városunk háztartásának fedezéséhez.

Kétségtelen, hogy a köztisztaság oly elkerülhetetlen szükségleti tétel, mely városunk háztartásából nem hiányozhatik!

Nem helyesen cselekedett-e tehát a képviselőtestület, amikor pótdadó emelésnek elejét veendő mellőzte e szükségleti tételnek a rendes költségvetés keretébe leendő beillesztését, de oly megoldási módot talált, amely szerint azok komplexumára hárítja a köztisztasági szükségletek fedezését, akik ennek előnyeit, áldásait élvezik?!

Az a kulcs, amely szerint a köztisztasági járulék kivetett a város képviselőtestületének szociális érzékét is dicséri. A kivetés alapjául a bérlő által fizetett nyers házbér szolgált és pedig:

1. egy szobás lakás után 2 százalék, de 4 koronánál több nem lehet;
2. két, vagy három szobás lakás után 3 százalék;
3. négy, vagy több szobás lakás után 4 százalék;
4. üzlethelyiséggel, vagy műhelyvel ellátott 1 szobás lakás után 2 százalék;
5. csupán üzlethelyiség, vagy műhely után, ha az évi nyers házbér 400 koronánál kevesebb, 2 százalék;
6. csupán üzlethelyiség, vagy műhely után 800 koronáig 3 százalék, ha az évi nyers házbér 800 koronánál több, 4 százalék.

E szerint a kulcs szerint a háztulajdonosok már a február 1-én esedékes házbérekkel egyidejűleg szedik be lakóiktól a negyedévre eső köztisztasági járulékot s azt adójukkal együtt február hó 15-ig kamatmentesen fizetik be a városi adópénztárba.

Amely lakó a járulékot nem fizeti meg, a háztulajdonos mentesítve van a behajtással járó munkától, ha ezt a körülményt az e célra szolgáló úrlapon a városi adóhivatalhoz bejelenti.

Az a zsvaj és lárma, melyet az ellenzék szócsövei ütnek, magán viseli a rosszakarat és népszerűség hajhászás bélyegét.

A képviselőtestület minden elfogulatlan tagját dicséret illeti meg, hogy a város fejlesztési program megvalósításához annyi lelkiismerettel és körültekintő méltányossággal nyújtja a város vezetőségének nehéz munkájában segítő kezét.

Ellenzéki hajsza a felebbezések körül.

A megyebizottsági tag választások megfelebbeztetvén, a vizsgálat elrendeltetett s az f. hó 21-ike óta folyamatban van.

Mielőtt ez ügyben az illetékes hatóságok döntetnének, nem akarunk semmiféle irányban prejudikálni, ismerjük azonban az ellenzéki szócsövek megtévesztési tendenciáját. néhány ezideig megdönthetetlenül beigazolt tényt óhajtunk a közönség tájékoztatásául leszögezni.

Beigazolt tény az:

1. hogy a **finánc-főbiztos korteskedett, félemlített és erőszakoskodott;**
2. hogy az **ellenzék részéről a szavazásra jogosított helyett, más adta le szavazatát;**
3. hogy **közvetlenül a felebbezők kihallgatása előtt az ellenzék emberei hamis vallomásra igyekeztek a felebbezőket reá birni, hogy oly színben tűnjön fel a felebbezés, mintha városi tisztviselők megtévesztésének, rábeszélésének, vagy erőszakának eredménye lett volna.**

Vasárnapi levél.

— Elmélkedés a családirtások fölött. —

Ujpesten hétfőn egy asszony megölte a gyermekét s miután ott látta szétroncsolt fejjel, vértől elborítva másfél éves csecsemőjét, akkor a maga fejéhez nyomta a browningot.

Miért tette? — kérdezzük.

Felelet: Részeges volt az ura. Ütötteverte. Régi indok.

Amikor beleképzelem magam annak a szerencsétlen, nyomorult asszonynak a sorsába; akkor érzem, hogy valami megmozdul bennem, érzem, hogy sajnálnom kell azt a szerencsétlent, de viszont érzem azt is, hogy a sajnálatom mellé odatolakodik az elítélésnek halvány silhuettje is.

Megérttem és átérzem az ő helyzetét. Láttam öt éjjeleken, nappalokon keresztül sirni; láttam kéztörölve a Mária-szobor előtt, láttam imádkozni, láttam könyörögni, kérni az Istent, vagy a Krisztust, vagy bárkit, akit isteni hatalommal ruházott fel képzetében, láttam odaborolni csukló, szakgatott zokogásba fultan férje-ura elé és láttam azt is, amikor durván és a pálinka-gőztől, az alkohol bűzétől eltompulva, elfásulva rugta el magától a férfi.

Láttam. És ez a látás rettenetes volt, ez a látás belemarkolt a szívembe, belevágott, a husomba, ez a látás megmagyaráz mindent. Ez indokol elkeseredést, szomorúságot, vezeklést, zokogást és öngyilkosságot. Megmagyaráz ez mindent. De csak addig, amíg róla az asszonyról, a szenvedőről, a nyomorúság és a szöges kereszt bánatos hordozójáról van szó.

Az ő élete: az övé volt. Tehetett vele amit akart. Megtarthatta és eldobhatta magától. Felelősségre nem vonhatja senki. Ha él, magának él, ha meghal, magának hal meg.

De nem úgy a gyerekekkel, avval a kicsi másfél éves poronttyal.

Itt már megszűnik minden sajnálkozás, ezen a ponton csak kárhoztatni, csak elítélni lehet. Az a gyerek már nem az anyáé, nem azé az asszonyé, aki életet adott neki, hanem az emberiségé, a társadalomé. És ha *joga* volt a maga életét megölni, vagy megölni akarni, akkor hatványozottan *kötelessége* lett volna a gyermeket életben hagyni.

Érdekes a mai szülők pszichológiája. Nap-nap után ölik meg gyermekeiket apák, anyák, nyugodtan, mintha kis bányákat ölnének le.

Tegnapelőtt a nyomorgó, házbért fizetni nem tudó szatócs, tegnap a levélhordó, aki teleitta magát a keresztény szocializmus tantételeivel és annak örökösen zaklató zagyvaságai kést adott a kezébe, ma a részeges urától félő némbor, holnap talán isten tudja ki és hányan fogják követni ezeket a rettenetes példákat.

Hát mit gyűlölnék a gyermekben — gondolkozom néha? Nem eléggé dokumentálok egy nyomorult, életre nem érdemes életet, vagy egy átélésre érdemtelen sorsot, a magam pusztulásával? Hát nem eléggé bizonyítok a magam halálával a társadalom élnetlensége mellett, hát nem elég kép — nem elég borzasztó

kép — egy ember ellobbanása, letörése: akarattal, tudatosan való elhullása?

Kell okvetetlenül az egész családomat, összes véreimet ledobni abba a rettenetes hétláb mély, fekete gödörbe. Vagy annyira érzéketlen, annyira kiélt, annyira mindent megvető, semmitől vissza nem rettenő ez a hitvány, aljas kor, hogy már megrázza a család; a gyermekek szentségébe vetett, eddig törhetetlen hitűket? Hát már semmi sincs ma. Se érzés, se fájas, se megbecsülése magunknak, se templom, se szentség. Hát mindent, mindent elnyom ma már egy rettenetes ur, a leggazabb, legkajánabb, de legnagyobb ur: a Nyomor?

Mert másként nem magyarázhatom meg ezt az érthetetlen pszichológiai momentumot. Biológiai alapon hiába is próbálnám magyarázni. Ez csak annak a nagy urnak a nyomornak munkája, mely ráül a lelkekre és beleszövi azokba az életben való kételkedés sötét fonalait. A nyomor ez, mely gáncsot vet a kultúra rohanó szerénynek, mely ordít a kenyérért, mely kiált az alkoholért és amely szedi, szedi az áldozatait, mint amint szedi a gazda a gyümölcsöt a fákról, hogy azután felhasználja; elpusztítsa azokat.

Felhasznál minket is a Nyomor, hogy odaállítson bennünket a társadalom elé, kiáltván: *addig mig ti ki nem irtotok engem, addig én szedlek benneteket magamhoz, mert gyávák vagytok és nyomorultak.*

Addig mig meg nem öljük ezt a hétfejű hydrát: a Nyomort, addig meg nem akadályozhatjuk az ilyen borzalmasságokat. Azért kell mindannyiunknak, mint egy ujkori Szent György lovagnak ott, ahol tehetjük, beledőfni lándzsánkat a Nyomor testébe és majd ha mind a hét fejét, diadalmas üdviválgás közepette tüzhajjuk lándzsánk hegyére: akkor elmondhatjuk magunkról, hogy győztünk s akkor bátran állhatna oda a forumra s büszkén kiálthatjuk, hogy megmentettük sok százezer ember életét.

Gaea.

A cigányügy.

A dánosi véres dráma okozta emotio hatása alatt egyik legaktuálisabb s egyben rendezésre legérettebb ügyként szerepelt a cigányügy rendezése.

Hatalmas, nívóval felszólalások történetek a lapok hasábjain, felvetvén a quasi már tarthatatlan ügy rendezésére sikerrel biztató eszméket. Az eszmék — more patrio — csak eszinek maradtak s a cigányok lopnak, rabolnak s gyilkolnak vigan tovább.

Mennek tovább, keresvén újabb s újabb áldozatot, elveszettek s élvezettől fosztottak tartván a napot, melyen vagy onánótól, esetleg életétől meg nem foszthatnak sadismusuk hatalma alá kerülő egy-egy szerencsétlen alakot. Mert a rablás s gyilkolás ezeknél az emberi alaku bestiáknál már nem cél, hanem kenyérkereset, illetve foglalkozás, mely foglalkozás rémséges volta legtávolabbról sem rémíti őket. Hisz a legyilkoltak rémes vonaglása s félmertes halálhörgése mindig egyforma. Azt pedig már megszokták. Ami természetes is, hisz foglalkozásukkal jár.

Az önmagukra s másokra veszélyes örülteket a hatóságok már rég óta internálják s veszélytelenné teszik, ellenben a cigányokat, ezeket a kóbor fenevadakat szabadon hagyják kószálni, holott kétségen felül áll, hogy ott fognak rabolni s gyilkolni, ahol arra épp alkalom adódik.

Talán fölösleges is említenünk, hogy a hatóságok eme végzetes következtelenségének már számos áldozata van s sajnos még több fog lenni.

Nem szokásunk s ez alkalommal sem célunk társadalmi osztályok ellen izgatni, mégis kifejezést kell adnunk ama véleményünknek, hogy a cigányügy végleges rendezését sajnos attól az egyáltalában nem kívánt esettől várhatjuk, ha majd ezek az emberi alaku bestiák pénz- s vérszomjának nem egy a középosztályhoz tartozó, de a társadalom magasabb polcán élő egyén esik áldozatul.

A cigányoknak századokon át átöröklött vadságát s vérszomját nem lehet keztyűs kézzel mérsékelni, annál kevésbbé megszüntetni, amint hogy az ez irányú kísérletek meddők is maradtak.

Természetüknek megfelelő vadsággal illetve vasszigorral kell ellenük aktióba lépni, internálni s szigorú felügyelet alatt egyéniségüknek leginkább megfelelő polgári foglalkozás folytatására kell őket kényszeríteni. Majd akkor megianulják, hogy a rablást s gyilkolást kivül van más fenntartást biztosító foglalkozás is.

Woltrot.

Szamarat hangjáról, szerkesztőt lapjáról könnyű megismerni.

Lapvélemény az „Ujpest és Vidéké“-ről.

A rákospalotai „Szabad Hon“ melynek élén Kovácsy Kálmán országgyűlési képviselő mint főszerkesztő áll, Fischer Dezső és Czeglédy Antal pedig mint felelős- illetve társszerkesztő működnek, alaposan a körmére koppint Wertz szerkesztő urnak.

Mindeffé kommentár nélküli ékesen szól maga a kis közlemény, melyet ime a „Szabad Hon“ folyó hó 22-iki számából regisztrálunk:

„Szamarat hangjáról, szerkesztőt lapjáról könnyű megismerni. Előre is bocsanatot kérünk nagyra-becsült olvasóinktól eme, nálunk szokatlan hangmodor miatt, de nem hagyhatjuk méltó válasz nélkül a szomszéd város egyik hecciapocskájának minden jobb érzésű embert végig sértő, azon otromba kirohanását, mellyel nekünk rontott egy ártatlan hírünkbe kifolyólag, midőn az itteni katolikus kör alakulási értekezletéről pár sorban megemlékeztünk. Elmondta ezért lapunkat „éretlen, nyálas, felekezeti gyűlölettel izzó, alacsony, hitvány, buta, izgató frázisokat köpködő, holdagató, poloskás stb. zsidólapnak!“ Ez a minden sorában felekezeti bigottságtól éktelenkedő ut-zéli ujság meri „felekezeti gyűlölettel“ vádolni a t a lapot, amelynek — ő fölülte elérhetetlen magasságban áll — főszerkesztője, mint pap is mindenki előtt a vallási béke és testvéri egyetemes ragyogó példaképenként ismeretes. S a katolikus kört „védi“ egy oly lappal szemben, amelynek felelős-szerkesztője sokkal jobb katolikus; és (horribile dictu!) „poloskás zsidólapnak“ nevezi azt az ujságot, amelynek társszerkesztője százszorta tösgyökere-sebb, ősbibb, vérbelibb magyar ember, mint annak a rongyolapnak, ki tudja honnan jött és minden, csak nem magyar rossz szelleme. De még ha zsidó volna is: tisztességet tudó ur ember a vallását senkinek se hánytorgatja fel! Nekünk

mondja, hogy „nem férünk a bőrünkbe,“ holott egyik mult számában is az a lap rántotta le — a maga megszokott disznópásztor stílusával — a sárgaföldig a mi kiváló főszerkesztőnket csak azért, mert az Országgházban nem annak a lapnak hibbant észjárása mosdatlan szájaize szerint szavazott. Szóval mindig ő ulti olyan dologba az orrát, amihez semmi köze és mégis minket gyaláz az a kis haszontalan sajtókukac. Nem hiába fordult el ezek miatt utálattal tőle az összes jóízű katolikus közvélemény is már, de nem is érdemel mást az ilyen ujság, mint csak a legmélyebb megvetést. Aztán az öndicsékvő szemérmelenségnek milyen esimboraszója kell ahhoz, hogy egy ilyen hangmodoru „lap“ azt meri magáról hirdetni, hogy ő „tartalomra, komolyságra, stílusra, irányzatra, jellemre: első helyet foglalja el Ujpesten“. Na ujpestiek, ha ez így igaz; a föld alá sülyedhetek szégyenetekben!“

* * *

Hát bizony, ha az „Ujpest és Vidéke“ foglalná el az első helyet a lapok között Ujpesten, akkor csakugyan szégyenkez-nünk kellene. Mi vagyunk olyan kollégiálisak és az Ujpesti Naplónak nyujtuk a pálmát, mert ez az Ujpest és Vidékén mindenesetre tul tesz.

A mungók, mint riportterek.

Megtalálja a zsák a foltját. Az ujpesti munkapárt is megtalálta a magáét, amikor összeölelkezve az Ujpesti Napló nevezetű hirhedt sajtóorganummal, összeesküszik minden ellen, ami becsületos, tisztességes alapon állva, a polgárok és a város érdekét célozza, de ami talán nem éppen az ő szájaize szerint való. Meg tudjuk tehát érteni az ő szent fájdalomát, melyre nem lehet más ir, mint folytonos pszichológus és gyalázás dás egy arra termett lapban, a város és annak becsületos munkát végző vezetősége ellen. Hosszu keze van a derék munkapártnak, amely messzire elnyulik, de azért, ha másnak nem is, nekünk mindig sikerül reakoppintani a kezére.

Mert ne tessék ám azt gondolni, hogy a derék munkapárt megelégszik az ő kedvenc szellemi táplálékot nyujtó organumával. Oh nem! A munkapárt keze messzebbre is elnyulik. Bekopogtat a fővárosi lapok redakcióiba is és ott is elhelyezi tojásait, amelyekből csodabogarak és rettenetes humbugok kelnek ki. Sőt olykor-olykor akad komoly fővárosi lap is, amely jóhiszeműen felül öklémék nagyot mondó valótlanosságainak, amikkel városunk és közéletünk tiszteletre méltó alakjait akarja beszenyezni. De résen állunk mi is! Egymásután leplezzük le a derék munkapárt munkátlán hevenységében született humbugjait és egymásután világositjuk fel, a rosszhiszeműen felütitett fővárosi lapokat, hogy micsoda madarakkal van dolguk. Hátrább az agarakkal tehát!

Ne dicsekedjék a munkapárttal testvériesen ölelkező organum a fővárosi lapvéleményekkel és a „Budapesti Napló“-nak a város gazdalkodásáról leadott tudosításával. Minden józanul gondolkodó fő tudja, merről fuj a szél.

De azon már igazán csodálkozunk, hogy egy fővárosi lap, mint a „Budapesti Napló“, hogyan irhat olyan csodabogarakat, hogy a vármegyei közgyűlés csakis a

polgármester iránti szánalomból nem utasította vissza az egész költségvetést. Hát a t. fővárosi lapársunknak csak olyan halvány fogalma van a közigazgatásról, hogy azt is fel meri tételezni egy vármegyei közgyűlésről, mintha ott a legfontosabb és legéletbe vágóbb közigazgatási ügyekben, mint egy r. t. város költségvetésének elfogadásában vagy elvetésében érzelmi momentumok viszik a vezető szerepet. Avagy talán a „Budapesti Naplót” anyira képes szuggerálni az upesti nemzetellenes munkapárt, hogy kritikátlanul is leközi komünikéit. Akár így, akár amugy áll a dolog, mi bizony szegyenlenők magunkat, ha a mi lapunkban akkora nem tudás vagy lapsus útné fel szarvait. De hál’ Istennek minket nem szarvalhat fel senkisé, még a nemzeti munkapárt sem!

„Uj állások.”

A városi tanács temetőgondnoki s vágóhidhi felügyelői állás betöltését tervezi, minthogy ezekre, részint a közbizághid létesítése, részint a temető bekerítése folytán természetesen szükség is van.

Az „U. N.” mely beteges képzelődésben rendszeren a városi hivatalnokok nagyszáma ellen kiabál, ez esetben megfedekezik magáról s ahelyett, hogy a fentemlített állások ellen protestálna sajtóságos természetű új állásokat proponál. Hogy a propozíció a proponáló egyéniségének bélyegét magán viseli, az természetes. Ennek bizonyítására felsoroljuk itt az „U. N.” által proponált új állásokat.

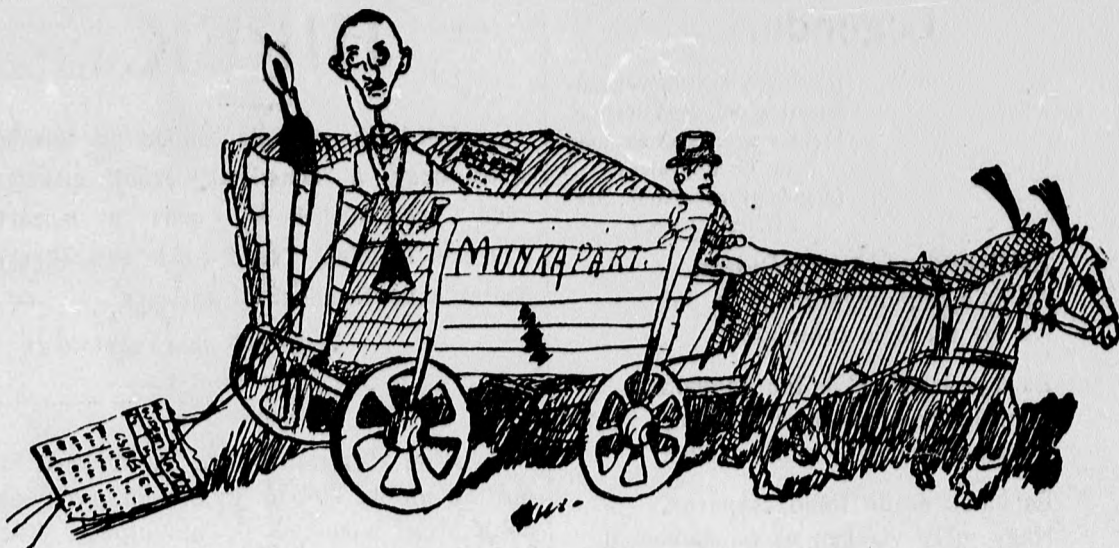
1. Egy vágóhidhi marhatanácsos 2200 K törzsfizetéssel s 600 K lakbérrel.
2. Egy vágóhidhi tiszteletbeli marhatanácsos, díjazása tanácsa szerint.
3. Egy vágóhidhi sertésfelügyelő.
4. Egy állatorvos fizetés nélkül.
5. Egy ideiglenes balkonőr.
6. Egy kriptabiztos.
7. Egy nyilvánartató ügynök.
8. Egy hités tolmács, ki lefordítja a Fedák Sarolta nevéhez fűződő üzenetet.

Kvalifikációt az „U. N.” — bizonyára nem feledékenységből — nem említ, ami érthető is, hisz az említett állásokat saját embereiknek szánták. A marhatanácsosi állásokat — mint az a sorrendből is megállapítható — első sorban sürgeti s bizonyára — gondolva minden eshetőségre — nem önzetlenségből.

Az állatorvosi állást bizonyára szintén nem önzetlenségből sürgetik.

Ellenben fölöslegesnek találjuk az „U. N.” által, természetesen szintén nem önzetlenségből proponált balkonőri s kriptabiztos állásokat. Mert hát a balkonukon nyugodtan ülhetnek, nem bántja senki s majdan kriptájukban is nyugodtan pihenhettek. Nem fog akkor már róluk említés történni. Hisz „de mortuis aut bonum aut nihil”.

A hités tolmácsi állás szervezése is fölösleges, hisz az „U. N.”-nál lefordítják a Fedák Saroltához szóló üzenetet naponta százszor is, anélkül, hogy megtörülne utánna a szájukat.

Móric vitéz!..

Két férfit a Brücknek tart,
Erős, kemény vigéc!...
Móricka a kettő közül,
Elezánt, bátor vitéz!
Nyílik ajtó... s belépnek ők!!
Mindenki reszket!.. féll!..
Móricka! a „von” munkapárt,
Egy kapucinert kér!
Lassacsán körül üli őt,
Sok jött-ment jövevény!
Feje lángol és tüzet ont!
Akár a Phöbus-fény!!
Óh! fiam, nagy itt a baj!
Szörnyű nagy a vész!!
Pártvezér Kovácsics Náci,
Kérdőleg reá néz!
Mi a baj! honnan e sóhaj!
Hoi van a baj, a vész?
Ki az?! ne félj! elküldöm én!
Lesz olcsó temetés!

Kegyes uram! bölcs vezérem!
Itt pusztulás a vég!
Hiába minden firkálás,
Bármilyen smonc s beszéd!
Ellenem esküvének ők,
Mondák: büzös a lég...
S bár tudom mi a ysoform!
Nekem biz’ menni kék!!
Ellenem! ők hálátlanok,
Óh! látod Náciám!
Nincs babér! hiába másztunk.
Fel az uborkafán!
Óh! én önzetlen férfiu!
S te hálátlan világ,
Mennyit tettem én semmiért!
Most mindent rám kiált!
Bosszumtól reszkesz ők világ!
Vad lesz, mint vízözön!!
Mintsem engem kirugnának...
Inkább elköltözöm!!

Minden lassan elcsendesül!
Söprök ami szemét!!
Móricka egy szép álomra
Hajtja szegény fejét!

Ego.

Móricnak!... még egyszer!... és utoljára!

!!Mese a becsületről!!

„A becsületünkért!” nem viccelünk!...
Móric! Móric! hát illik így megijeszteni
valakit!... Óh! szent habakuk!... hát
már nem viccellünk?!... csak addig míg
mások becsületébe turkáltunk!... míg
„megfizetett poloskák” tisztességébe gá-
zoltunk!... De most minket bántanak!..

„A becsületünkért,”! mint menydörgés
morajlott, Ujpest szívéen keresztül!... Az
emberek félénken húzták be fejüket, mint
végítélet előtt!... Jaj! mi lesz itt!...
Móric már nem viccel!... Móric harag-
szik!... Móric a becsületét keresi!...
Becsület!... szép szó!... Szépen hangzik,
de magácska sok felé járt!... talán ott,
mert mi bár sokszor tisztozattunk, de
nem találtunk semmit se!..

Azt írja Móric! „Ha ujságirok vagyunk
is, nem kötelességünk mindenkivel szóba
állani!” Nő lám... lám... demokrata
Móricka!... hát ilyen parvenü maga!...
Látja én mindenkivel szóba állok!... le-
het az kikopott tanító, avagy kidobott di-
nok is!... Csak az kár, hogy magácska

nem tud franciául, különben tudná, hogy
mi az „Parachkopf”!..

Politikai tisztességről!... megfizetett
alakokról!... már megmondtam Móric-
kám! csak maga ne beszéljen! „Quod li-
cet Jovi, non licet bovis!..

Egyébként értem rángatodzását!...
Egy haldokló agonijája, aki kapáldozik...
össze rugdos mindenkít!... hátha meg-
bírná hosszabítani életét!...
Mi végeztünk egymással!...
Ego.

† Meghalt I. Móric, a majomkirály. Sötét
szenzációja van az orfeumvilágnak. Az
I. Móric és kisöccse nevű világhírű szám
kettőtört. I. Móric és kisöccséből csak a
kisöccse maradt, Móric, Móric, Majomország
királya, ma reggel rövid betegség után
Budapesten kimult. A halál kiverte a
kezeiből a cigarettát, a csengőt, a boros-
poharat, a gyertyát, az ujságot, a hegedűt,
meg a bicikli kormányát. Móricot a halott
majomkirályt, nem Budapesten temetik el.
A boldogtalan embermajom hulláját ládába
csomagolják és szublimátos fűrészporrall
kitöltött vízhatlan zsákban megy I. Móric
utolsó útjára.

Legenda.

(Éva első szavából keletkezett a dal, első tekintetéből a színt szőtték meg az Ur angyalai.)
(A gyöngyszemekből: Szabolcsi Miksa.)

És Éva szava dallá változott,
Az Ó ajkán megszületett a dal,
Az ősi s mégis örök fiatal.

És úgy lesték el kóbor madarak,
S hirdették távoli mezők felett,
A messzi hangzó, méla éneket.

És vitték szálló felhő csapatok.
Nagy mély vizeken és pusztákon át,
Az elringató, bűbajos csodát.

A felhőktől a szélvész kapta el.
Az erdők csöndjét fölverte vele
S a világ síró dallal lett tele.

És csupa szín volt Éva bus szeme,
Bársonyos, sötét pillái alatt,
Szivárványt játszottak a sugarak.

S körül szállongták Őt az angyalok,
S kiszótták szeméből a színeket,
Igy rendelték ezt fönt az Istenek.

S kék lett az ég, s a tengerek vize,
Zöldek a mezők, bokrok és a fák,
És sárgák, fehérek a violák.

És színt kaptak az égő csillagok
S bibor-pirosan szállt alá a Nap,
A lila ködös hegycsúcsok alatt.

És csillogott szivárvány, délibáb,
S a hajnal aranyfényvel ébredt
S beragyogta a mindenséget.

Peterdi Andor.

Egyletek és intézetek.

Közgyűlés. A „Polgári takarékpénztár r.-t.” és az „Ujpesti Polgári Hitelszövetkezet” f. hó 29-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor tartják évi rendes közgyűlésüket, a Katholikus Kőr nagytermében (István-tér 6. szám alatt.)

A II. Rákóczi Ferenc jótékonycélu társaság keddi szokásos összejövetelén igen életrevaló határozatot hozott jótékonyági alapja gyarapítására. Az összejöveteleken meg nem jelenő tagok 1 koronát kötelesek birsághépen fizetni a szegény gyermekek felruházási alapja javára, míg a jelenlevők a felruházandó gyermekek kijelölésének eldöntésére érvényes szavazó lapokat kapnak minden megjelenésük alkalmával. Így azután aki gyakrabban jelenik meg több szavazatot képviselvén előnyben részesítheti saját a köz által elfogadott pártfogoltját a többi jelentkező fölé, követésre érdemes.

— **Jóváhagyott alapszabály.** A kereskedelmiügyi miniszter az országos vendéglős egyesület alapszabályait jóváhagyta.

Az „Ujpesti Zeneiskola.” Vizsgálati hangversenyét f. évi február hó 2-án és 5-én délelőtt 10 órakor tartja a Közművelődési kőr disztermében (Árpád-ut 56.)

— **Vendéglősök köréből.** Az Ujpesti Szállodások, Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata a közbe eső ünnep miatt legközelebbi összejövetelét február hó 9-én Valasek János vendéglőjében, (Rózsa-utca 16. szám) tartja meg.

HIREK.

— **Felkérjük munkatársainkat és olvasóinkat, hogy a lapunknak szánt cikkeiket kedd estig küldjék be, mert a lapzárta (cikkekét illetőleg) kedd este van. Híreket péntek estig fogadunk el közlésre.**

Az „Ujpest” szerkesztősége.
Tavaszi-ü. 1. sz.

— **A mi közbiztonságunk.** A fővárosi lapok az utóbbi időben gyanusan erős érdeklődéssel viselkednek az ujpesti közbiztonsági állapotok iránt. Hol az egyik, hol a másik fővárosi lap hoz hasábjain a valóságnak vagy egyáltalán meg nem felelő rémmeséket vagy pedig valóban megtörtént eseteket erősen kiszínezve és a nóta vége mindíg az ujpesti rettenetes közbiztonsági állapotok. Hát szép szép igen tisztelt fővárosi lap kollégák, hogy önöknek olyan nagyon fáj a mi fejünk, de szomorúan tapasztaljuk, hogy az önök főfájását gonosz indulatu agent provoketörök idézik elő, akik folyton a zavarosban halászva politikai tendenciákból kiindulva rossz híret költik városunknak. Csak a minap lepleztük le a P. H. egy minden alapot nélkülöző rémhistoriájával kapcsolatosan az ilyen tendenciák rugóit, most pedig „A Nap” ujság áll elő valamiféle rettenetes betöréssel, és ezernyolcszáz korona adta meg az árát és ismét Ujpest közbiztonsága issza meg a levét. Szó sincs róla, mi sem vagyunk valami nagyon elragadtatva közbiztonsági állapotainktól, de ne tessenek elfelejteni, hogy mi a fővároshoz közel fekvő vidéki város vagyunk, amelynek bejelentő hivatala sincs, mert a magas kormány ennek létesítését kicsinyes szempontokból megakadályozta s így lehetővé tette, hogy a főváros salakja itt húzza meg magát, ami különben is szépen fejlődő városunk falai között. De lám, a fővárosnak van bejelentő hivatala, ilyen hatalmas szervezetű állam rendőrsége, azért ott is hasonló esetek fordulnak elő, mint nálunk. Fényes nappal betörnek, rabolnak, gyilkolnak — sőt még fényes nappal az utca kövezetét is ellopják. Joggal kérhetjük tehát, mért fáj a fővárosi lapoknak, ami fejünk és mért akarnak mindenáron a mi portánk előtt seperni, mikor van elég seperni való a saját portájuk előtt is. Mindenekelőtt azonban jól teszik, ha elsősorban az alkalmatlankodó és valótlán tudósításukkal egy komoly lap reputációjának nagyon is ártó riportereiket. Mert ha olyan nagy száka vagyunk az önök szemében, hát ne feledjék kérem, hogy ezek a sűpörni való szemetek, ami városunk falai közül kerülnek ki és ülepdednek le az önök portájuk előtt, ahol ugylátszik barátságos, nálunk nem szokott fogadtatásra találhatnak.

— **Pestvidéki esküdtbírák kisorsolása.** A február 6-án kezdődő esküdtbírási ülés-szakban bírói tisztet gyakorló *ujpesti* esküdttek a következők: Bachmann József építész, Székely Lajos háztulajdonos, Schneider József háztulajdonos, Kallós Ernő magánhivatalnok. Helyettes esküdttek lettek: Braun Hermann könyvkereskedő, Somogyi József vendéglős, Dicskó István szabó és Donáth József gépész, ujpesti lakosok.

— **Valamit magunkról.** Az „Ujpest”, amint bizonyára már fel is tűnt közönségünknek pár hét óta új köntösben, tetszetős és a célnek is megfelelőbb formában jelenik meg. Igazi kis forradalmat csinált a lap városunkban, ahol a hírlapirodalom még ezideig csecsemőkorát élte és a személyi torzsalkodásokban merült ki. Lapunk volt az első, mely felismerte, hogy Ujpest intelligenz közönsége már túl van azon a kiskorúságon, mely a komoly publicistai munkával szemben a vidéki zsurnalistika kicsinyes torzsalkodásait használja elismerésével. Ép azért, mi megragadtuk az alkalmat, szakítottunk a hagyományos vidéki kicsinyességgel és egy minden tekintetben magas és előkelő nivón álló lappal akartuk meglepni olvasó közönségünket. Az első nagy lépés a szervezkedés lépése volt. Szervezkedtünk a magunk körében és egy a vidéki viszonyokhoz mérten mondhatni hataimas hírlapírói gárdát alakítottunk meg. Minden rovatunknak külön vezetője van és megsugjuk előre is olvasó közönségünknek, hogy az eddigi rovatok számát még gyarapítani fogjuk olyan rovatokkal, amelyek közönségünk érdeklődésére méltán számot tarthatnak. Tért nyitottunk már eddig is lapunkban a politikai, társadalmi, szépirodalmi, művészeti, közgazdasági, sport és egyéb irányu cikkeknek, de a szükséghez képest tért fogunk nyitni más közérdekű rovatoknak is és mindenkor készséggel hallgatjuk meg olvasó közönségünk véleményét közérdekű eseményekben. Célul tűztük ki, hogy igazi, eleven, pezsgő életet viszünk az ujpesti publicistai életbe és reméljük, hogy kedves olvasó közönségünk e törekvésekben támogatását nem fogja megtagadni tőlünk.

— **Családirto asszony.** Véres családi dráma játszódott le hétfőn este Ujpesten, a Nyár-utca 1. számú házban. Itt lakott Fritsche Tivadar közműves a feleségével és másfél éves Tivadar nevű fiacskájával. Az asszony családi néven Balázs Erzsébet, este félnyolc órakor a másfél éves fiut halántékon lőtte, aztán önmaga ellen fordította a fegyvert. Feltélenység és örökös családi viszálykodás volt az oka a véres családi drámának.

A kerületi kapitányság emberei nyomban a helyszínére siettek és az asszonyt életveszélyes sebével a gróf Károlyi-kórházba vitték, a fiucska holttestét pedig a halottaskamrába szállították.

A szoba asztalán három levelet találtak, Egyet az anyjának, a másikat az anyósának, a harmadikat az urának írta az asszony. Az anyjának szóló levél így hangzik: „Mire e sorokat megkapod én már nem élek.”

— **Nyomorog egy család.** Lapunk tisztelt olvasóközönségéhez fordulunk, kikhez mindig megtaláltuk az utat, ha egy szerencsétlen család felszegélyezéséről volt szó. Ez alkalommal Kubinecz Pál gépész ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe, ki nagyszámu családjával több mint egy év óta tartó betegsége okozta munkaképtelensége miatt a legnagyobb nyomorban van, s hogy a szükséges mindennapi kenyeret nyomorgó családjának megszerezhesse, embertársai humanizmusára kénytelen appellálni. Kubinecz Pál, ki Ujpesten, Virág-utca 20. ajtó 13. sz. alatt lakik, nyomorgó családjának segélyezésére szolgáló legkisebb adományt is hálás szívvel fogad.

„ARGUS”

Nyomozások, megfigyelések bizalmi, házassági, örökségi és kereskedelmi ügyekben bel- és külföldön. — Megbízható információk bárki viszonyairól, előéletéről, életmódjáról. — Névtelen levelek íróinak, eltűnt egyéneknek, liaisonoknak kikutatása. — Bizonyítékok beszerzése váloperekben és egyéb polgári és büntetőperekben. — Értekezés és levelezés minden nyelven. — Előkelő összeköttetések. — **MEGBIZHATÓ** alkalmazottak. — Legszigorubb discretio. — Házassági dispensatiók, magyar honosság és egyéb okiratok megszerzése, kiáltgatása. — Nemességek, kamarási ösfák kikutatását, összeállítását szaktudással eszközöljük.

„ARGUS”

kereskedelmi törvényszékiileg bejegyzett tudakozó vállalat
Budapest, VII., József-körút 33. *
Telefon 118-14.

— A „Vasárnapi Ujság” január 29-iki száma első helyén Ugrón Gábor arcképét közli érdekes cikkel; képet közöl Ugrónról mint szónokról és temetéséről is. A további képek közt vannak a főrendiház új tagjainak arcképei, Curliéné s a vele szemben francia akadémikussá választott Branly képe, képek a postatakarékpénztár palotájából, Szomorj Dezső darabjának. A rajongó Bolzay leánynak nemzeti színházi előadásáról, a magyar football bajnoki csapat külföldi mérkőzéseiről, Finta István a szamosújvári rab-szobrász műveiről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Rákosi Viktor regénye, Szemere György novellája, Peterdy Andor és Varságh János versei, Marcelle Tinayre francia regénye. Egyéb közlemények: az elhunyt Láncezy Gyula arcképe, cikk az amerikai milliomosok jótékonyágáról, tárcacikk a hétről s a rendezési hetiről: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 5 korona, a Világkronikával együtt 6 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

x Uj uridivat üzlet Ujpesten. Krausz Zsigmond budapesti jóhírnevű régi uridivat kereskedő Ujpesten, Árpád-ut 48 szám alatt fővárosi üzletének mintájára fiók üzletet nyitott. Sokan vannak Ujpestiek kik Krausz Zsigmond üzletét még a fővárosból ismerik, s így ő több oldalról való kérésének engedve jött ki ide hozzánk, hogy városunk polgárai kényelem szempontjából a legutolsó divat szerint öltözködhessenek.

x Otthon nagykávéház. A napokban új kávéház nyílt meg városunkban, az István-téren épült Aradi-féle házban. A tulajdonos Singer Mihály áldozatot nem kimélve mesés fényűzéssel rendezte be kávéházát, mely az első igazi modern kávéháza lett Ujpestnek. Nem kell tehát ezentúl a közönségnek Budapestre berándulni, ha egy kellemes kávéházi délutánt, vagy estét akar eltölteni, mert az Otthon nagykávéház elegáns berendezésével vetekedik a főváros bármely kávéházával. Singer Mihály különben aki a külföld világvárosában több éven át szakmájába vágó tanulmányokat folytatott és a vidék nagyobb városaiban fényes kávéházakat alapított, elég garancia arra, hogy az ujpesti közönség rokonszenvét is megnyerje. Örömmel üdvözljük városunkban az új, modern alapon létesült kávéházat, amelyre bizony már

nagy szükségünk is volt. Az élelmes tulajdonos kávéházában az italok árát leszállította.

x Uj cipő áruraktár. Élénk feltűnést kelt az az izléses szakértelem, mellyel Kobrak-féle Árpád-uti cipő áruraktárban találkoztunk. A remekül berendezett raktár — a legolcsóbbtól a legdrágább minőségekben — ritka szakértelmű izlésre vall s mert a szigoruan szabott árak minden túlfizetést kizárnak, szegény, gazdag egyaránt előnyösen szerezheti be lábbeli szükségletét.

SZINHÁZ.

Papir Sándor szintársulata.

Papir Sándor, a Király-színház jeles művésze ez év augusztus hó elején kezdi meg előadásait az ujpesti Éden-színházban. Az igazgató, mint köztudomású tény, hét évre kapta meg a színjátszási engedélyt városunkban, mely addig is míg a színházépítés kérdése dülöngélt, egy modern és a művészi követelményeknek mindenben megfelelő színházzal fog rendelkezni. Az élelmes igazgató ugyanis nagy áldozatok árán a mostani Éden-színházat teljesen át fogja alakítani, a színpadot kibővíti, a nézőtérben kényelmes földszinti ülőhelyekről és a célnak megfelelő páholyokról fog gondoskodni, ezenkívül karzatot és erkélyszékeket fog emelni. Mint értesülünk, a társulat már jó részben szervezve van. A szervezés semmi kivánni valót nem fog maga után hagyni, mert Papir Sándor minden szerepkört a vidék legkitűnőbb művészeivel fog betölteni, de ezenkívül hatalmas karaszemélyzetről és katonazenéről is gondoskodik. Az ujpesti színészetnek tehát Papir Sándor társulatával új és reméljük fényes korszaka fog megnyílni, erre enged következtetni nemcsak az igazgató művészi egyénisége, de a műpártoló közönség őszinte és élénk érdeklődése is az új szintársulat iránt. Legközelebb abban a helyzetben leszünk, hogy az új szintársulat névsorát is leközelíthetjük.

A bolond.

Rákossy és Szabados szép zenéjű operetteje, mely már librettoját tekintve is élénk érdeklődésre tarthatott volna számot, nem tudjuk mi okból, hidegen hagyta a közönséget, mely alig félig töltötte meg

a színházat, pedig ha más nem, Kállay Kornélia nemes egyszerűséggel megjátszott Bimbillája felvillanyozhatta volna a távollétével tündöklő közönséget, éppen úgy, mint ahogyan felvillanyozta és zajos tapsra ragadta a jelenvoitakat. Kár, hogy a művésznő az este énekszámjaiban meg lehetős indiszpozícióval küzdött, mert játéka minden tekintetben elsőrendű, művészi illuziókat kiváltó játék volt, melyet a kevés de lelkes hangulatu közönség őszinte tapsaival honorált. A címszerepet Deák akarta megjátszani, de — sajnos — ez nem sikerült neki. Az erős drámai fordulatok felülmúlták erejét, mely csak a karzati publikum tetszését megnyerő színpalhasogató kiabálásokban és a drámai mimikát pótló rettenetes grimaszokban merült ki.

Deli lovag szerepében Kun, a sekrestyés szerepében pedig a maszkirozás nagy mestere, Kispálffy arattak tapsokat.

Most pedig rátérünk a három galambocskára, amelyeket Tóth Lenke, Kolozsváry Blanka és Egry Berta személyesítettek. Azaz pardon, csak az első kettő, mert a galambok között ragadozó vérecese volt az egyik. Egry Berta ugyanis megirigyelte Kállay fényes sikerét és a legszebb jelenetét a színpadra nem illő és a közönség körében méltó visszatetszést keltő mókákkal tette tönkre, amelyek Kállay leghatásosabb jeleneteiben, hangos és otromba kacajra fakasztották a karzat közönségét.

Reméljük, hogy a jövőben a direktornak, vagy rendezőnek lesz gondja arra, hogy a galambok közé a dicsőségre lecsapó vérecese ne kerüljön. Elismeréssel kell megemlékeznünk a karaszemélyzetről, mely nehéz feladtvának derekasan felelt meg. S talán forró estélye is lett volna a közönségnek, ha a színház be lett volna fűtve, de majd megvett bennünket az Isten hidege, mely ellen még a télikabátal se lehetett védekezni.

—s. —ó.

MULATSÁGOK.

Az „Ujpesti Attila Műkedvelők” f. hó 20-én délután 4 órakor, a Kiss Ferenc-féle kávéház külön helyiségében (Attila-utca 6.) nagyszabásu kabaréval egybekötött táncestélyt rendez. Belépő-díj nincs. Műsor ára 40 fillér.

Értesítés! Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint a volt **Blasz** József Árpád-ut 40. szám alatti kávéházat bérbevettem,

s azt a modern kor igényeinek megfelelőleg átalakítva

„OTTHON” címmel 1910 november 15-én ünnepélyesen megnyitottam.

Tisztelettel Kaufmann Mihály.

— Az Ujpesti Torna Egyesület“ folyó évi február hó 4-én (szombaton) az Ujpesti Közművelődési Kör összes termelében, zászló alapja javára zártkörű táncestélyt rendez. Kezdeté este 8 orakor. Belépti-dij: Személy-jegy 2 korona, család-jegy 4 korona.

A „Rákospalotai Kaszinó“ 1911 évi február hó 1-én az ujpesti Horváth Imre-féle nagyvendéglő tündérországáá átalakított összes helyiségeiben részben a József főhercegszanatorium részben a kaszinó saját könyvtára javára zártkörű jelmezes bohóc tündérestélyt rendez.

Az Ujpesti Műkedvelők Thália Társasága folyó évi február hó 3-án színelőadást rendez az „Éden“-színházban, mely alkalommal színre kerül: K. Sugár Aranka urnó, opera énekesnő vendégfelléptével Judith a gheetto szépe. Daljáték 4 felvonásban. Irta és zenéjét szerző: Deák Gyula.

— Táncrendek legfinomab kivitelben bőr, plüsch, és selyem legolcsóbb áron kapható: Borzenszky József Ujpest, Nyár-utca 31. szám alatt.

Közgazdaság.

Közszállítások.

Legközelebb a következő helyeken tartanak versenytárgyalásokat:

Január 30-án.

Lugos: Község-házépítésre.

Tisza Lök: Közvágóhid építésre.

A Tordai közkórházban: Papucs szállításra.

Szombathely: Egyenruhákra.

Január 31-én.

Eger: Munkásházak építésére.

Balassagyarmat; Óvodaépítésre.

Bpesti balparti üzletvezetőség: Ocska hordók eladásra.

Február 1-én.

Gyulafehérvár: Szénszállításra.

Budapest földmivelségi miniszterium: Csorba-tói jég eladásra.

Február 3-án.

Pápa: Iskolai bútorok szállítására.

Február 4-én.

Budapest: Záloghízi árverés.

Nagyvárad: Ruházati cikkekre.

Február 5-én.

Marosvásárhely: Egyenruhákra városi tanácsának.

Február 6-án

Nyitra: Iskola építésre.

Pankota; Óvodaépítésre.

Ó-Becse: Nyomatvány, papír és irodaszerekre.

Február 7-én.

Rákospalota: Község-háza építésre.

Február 11-én.

Nagybánya: Billenő vasbánya kocsikra.

Február 14-én.

Nagyenyed: (fegyintézet) Disznózsir és szalonna szállításra.

Február 15-én.

Miskolc: Munkásházak építésére.

Február 20-án.

Világos: Iskola építésre.

Február 28-án.

Szolnok: Utcái csatornázás tervezésére. Az itt felsorolt versenytárgyalásokra vonatkozólag olvasóink a szerkesztőségben teljesen díjtalan felvilágosítást és utbaigazítást nyerhetnek.

Szerkesztői üzenetek.

Advena. Ön megnyerte a fogadást, mert csakugyan ezen 1544-ben Tordán tartott gyűlésen alkották Erdély és a részek közöttösen az egymást kötelező hadmozgósítás és adómegszavazásról szóló törvényeket is; e gyűlés vetette meg alapját az egységes, alkotmányos erdélyi államnak.

J. M. A „Köborlások“ című kötetet lapunk szerkesztősége utján is megrendelheti.

Z. Nem használhatjuk, már elkészt.

K. J. Egyszer, ha helyet szoríthatunk talán lehozzuk.

L. H. Elég ügyesen van megírva, de nincs benne semmi gondolat.

D. R. *Misanthrop*. Közölhetetlen.

H. H. Előbb tanuljon meg helyesen írni, amíg ezt nem tud, addig kimélje meg a szerkesztőségeket az ilyen féremunkáktól.

Nagy Károly. Keressen fel szerkesztőségünkben valamelyik nap.

Nem közöljük. *Vanitas. Látomás. Álmodok. Kincs.*

NYILT-TÉR

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget, a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

A gyászoló hévizgyörki Héderváry család a rákospalotai Wagner-féle gimnázium tanári karának, tanuló ifjúságának, az Ujpesti Dalkörnek és mindazoknak, akik részvétükkel enyhítették felejtethetetlen Pista fiuk elhunytá fölötti fájdalmukat: ezuton fejezi ki hálás köszönetét.

Felelős szerkesztő: Dr. Wárady Pál.

Telefon 72—25.

Ujpest legforgalmasbb utcáján (Váci-ut)

egy jó forgaimu vendéglő

olcsó házbérrel azonnal kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

Z fogtechnikus tanonc

jó iskolai bizonyítvánnyal azonnal felvétetik

Czillibiller,

fogorvosi és fogtechnikai intézet

Ujpest, Árpád-ut 53/a, II. em.

V. 10 végrh. sz.

Árverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujpesti kir. járásbírósnak 1910. évi V. 1698. számú végzésével dr. Jancsó Dániel ügyvéd által képviselt Török Zoltán végrehajtató részére végrehajtást szenvedett ellen 600 K. — fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedettől lefoglalt 1116 kor. becsült ingóságokra az ujpesti királyi járásbírósnak fenti sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, az 1881. évi LX. t.-c. 120 §-a értelmében, amennyiben az törvényes zálogjogot nyertek volna, végrehajtást szenvedett lakásán Rákospalota, Iskola-utca 82. sz. házban leendő megtartására határidőül 1911. évi február hó 1. napján délután 4 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt bútorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy az elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig nálam írásban vagy szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő nappjától számítatik.

Kelt Ujpesten, 1911. évi jan. hó 7-én.

Herczegh Lajos

kir. bir. végrehajtó.

1837—1910. végrh. sz.

Árverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujpesti kir. járásbírósnak 1910. évi V. 990/6 sz. végzésével dr. Szentiványi Géza ügyvéd által képviselt „Archimedes“ csavargár r. t. végrehajtató részére végrehajtást szenvedett ellen 432 K. 25 fillér követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedettől lefoglalt 22178 korona — fill. becsült ingóságokra az ujpesti királyi járásbírósnak fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében, amennyiben az törvényes zálogjogot nyertek volna, végrehajtást szenvedett Ujpesten, Erzsébet-utca 34. számú házban leendő megtartására határidőül 1911. évi február hó 3-ik napjának délután 6 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt bútorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy az elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig nálam írásban vagy szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Ujpesten, 1911. évi január 5. napján.

Herczegh Lajos

kir. bir. végrehajtó.

Nézze Ön meg

mindenekelőtt az összes cipőüzleteket és azután jöjjön hozzánk. Ön csodálkozni fog versenyképességünkön, minőség és ár tekintetében.

Teddy Shoe Company
Budapest, Muzeum-körút 27. szám.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Papirüzlet! Iskola főbejárójával szemben, 1200 gyermek jár, napi 10 korona tiszta jövedelem, betegség miatt 1500 forintért áruval sürgősen eladó. Bővebbet Árpád-ut 115. üzletben.

DR. MITZGER

vértisztító és idegerősítő
:: hirneves specialis szakintézete ::
Budapest, Andrásy-ut 51., I. em.

Modern berendezés és megbízhatósága folytán egyike a kontinens legelsőrangú és nevű intézeteinek, amelyek fölött a mai orvosi tudomány a vér-, nemi-, ideg-betegség és férfyengesség gyógyítása terén rendelkezik. — Tapasztalt feltűnően gyors és maradandó értékű biztos eredmények folytán a tiszteletdíj teljes gyógyulás után fizethető.

Az intézet egész nap nyitva.

„ÉDEN“ élő- és művirágkereskedő
Ujpest, István u. 2.
Frissen metszett élővirágok, alkalmi csokrok, mű- és élő virágkoszorúk dus raktára. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás

FOGAK és egész fog-oro- szájpadlás nélküli is, rágáshoz és a gyökér eltávolítása nélkül, jótállás mellett, továbbá távolról használt aranyhidak és aranykoronák a foggyökökre fájdalom nélkül illesztettek. Fog- és gyökérhúzás fájdalom nélkül

Tanítónak és hivatalnoknak 40 százalékkal olcsóbb.
Kittűntetve díszlevelel Lyonban.

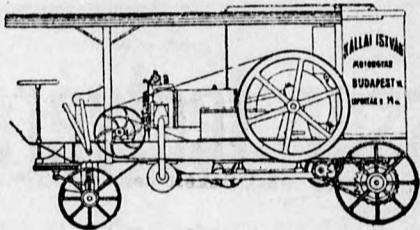
ZÄHNE einzwl. Gebisse, zum Kaen brauchbar, ohne das die Wurzel entfernt werden müssen. Gebisse, auch ohne Gaumenplatten, dauerhafte Goldkronen werden auf Wurzeln aufgesetzt mit Garantie. Zahn- und Wurzelziehen schmerzlos.

Für Lehrer und Beamten um 40 percent billiger.
Aranyéremmel szép, jó és tartós munkáért.

KOÓS M.
császári és királyi szabadalmazott műfog-specialista
Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 34. szám
(A Rókus-kórházzal szemben.)

Mielőtt motort vesz, kérjen árjegyzéket:

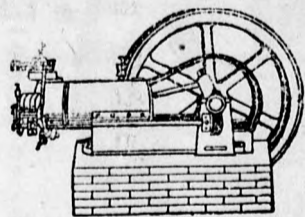
Hazai Gép- és Mótorgyár
Kállai István és Társától
Budapest, VI., Löportár-utca 14/a.

Szállítunk:

Magánjáromotorokat, Benzinmotorokat, Motoros cséplőkészleteket, Motorfűrészeket, Szívógáz- és Nyersolajmotorokat.

Javítási munkákat olcsón elvállalunk. Alkatrészeket gyári áron szállítunk!

Pontos cím: **Kállai István és Társa**
Budapest, VI., Löportár-utca 14/a.

Magánkutató

iroda **BUDAPEST**
Rákóczi-ut 75.

Elvállal kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat, elvállal továbbá minden nemességi ügyet, ös- és család-fák összeállítását. Hűséges, megbízható alkalmazottak. — A legszigorubb diszkréció.

Tulajdonos **Kossa Magyary Géza** TELEFON — 67-47 —

INGYEN GRAMOFON

lemezvásárlás ellenében!

Teljesen **ingyen**, minden aláírás és kötelezettség nélkül azonnal juthat egy megfelelő gramofonhoz, ha nálunk bizonyos számú tettség szerint választandó **RIADÓ** kétoldalu 26 cm. nagyságu saját gyártmányu lemezt rendel. **RIADÓ** a **legujabb** gyártmányu és **legjobb** lemez. Ára darabonként 4 korona. **Egyedül vállalatunknál kapható.**

Ne vegyünk részletfizetésre öt-hatszoros áron! Mi állandó lemezvásárló közönséget toborozunk össze s így a gép árát idővel a lemez utánrendelésekkel hozzuk be. Ez magyarázza meg az okát fenti amerikai rendszernek

Ingyen küldünk azonnal:

10 drb lemezvételnél á 4 K egy 90 K-ás gépet. 15 drb vételnél egy 130 K-ás gépet. 20 drb vételnél egy 160 K-ás gépet. 25 drb vételnél egy tölesérnélküli gépet.

Lemezjegyzéket kívánatra azonnal küldünk!

Szent László
intézet

BUDAPEST,
Veres Pálné-utca 16.

Grand Café „OTTHON” nagykávéház Ujpesten az István-téren Tulajdonos SINGER MIHÁLY.

Ujpest legfényesebben berendezett kávéháza. — A polgárság és elite közösség találkozó helye.
Kiváló büfé, elsőrendű italok. — Figyelmes és pontos kiszolgálás. — Összes kül- és belföldi lapok.

Nem szükséges Pesten venni. — Minden férfinak alkalma van szükségletét helyben beszerezni.

Krausz Zsigmond cégnél, Árpád-ut 48.

Ahol a legszebb kalap különlegességek u. m.: valódi Angol, Borsalino Ita és a híres Pelikán és Gyukits, magyar gyártmány nagy választékban kapható. Továbbá valódi Jäger tanár-féle Beuger gyártmányu gyapju alsóruhák, a híres Fauret-féle Angol keztyűk, szolid szabott áruk mellett beszerezhetők. — Férfi fehérneműk mérték szerint is megrendelhetők. Főüzlet: Podmanitzky-u. 1. — Telefon

Kertész Ede „PANNONIA”-kávéháza

Ujpest, Árpád-ut 48. szám.

Naponta **Koczé Bertalan és Fia** és 12 tagból álló zenekara ma és mindennap este 8 órától reggel 5 óráig hangversenyez.

Pontos és előzékeny kiszolgálás. :: Kellemes szórakozó hely :: Reggelig nyitva. :: Külön termék. :: Buffet.

alapított

1872.

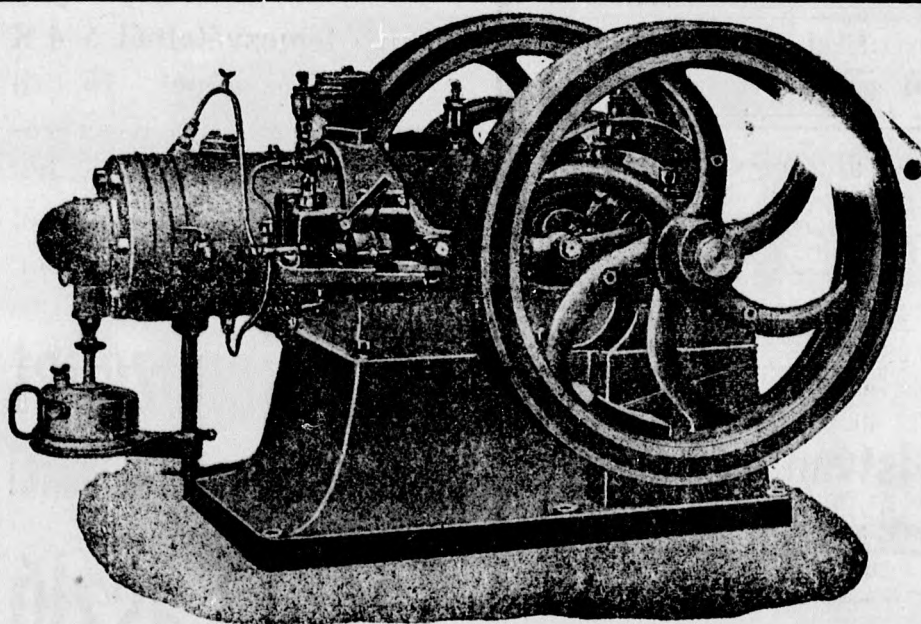
Telefon:

95—21.

Nasser testvérek, ékszeráruháza

Ujpest, Árpád-ut 34. szám.

Modern ékszerek legnagyobb választékban olcsó és finom kivitelben

Ami jó, az olcsó!

Iparosoknak rendkívül fontos!

Eredeti svédországi

Munktoll-nyersolajmotorok

és cséplőkészületek az elismert legjobbak. Igen olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek! Legnagyobb jótállás! Érdeklődőknek árjegyzéket költségmentesen küld

FABRITZKY ISTVÁN

Budapest, V. ker., Váci-ut 6. szám,
a nyugati pályaudvarral szemben.

Ami jó, az olcsó!

Eichel Testvérek

óra- és ékszeráruháza

Ujpesten, Árpád-ut es Kemény Gusztáv-utca sarok.

Arany és ezüst órák fali és álló órák. ✿ Valódi ékszerek. ✿ Arany és ezüst láncok, gyűrűk, fülbevalók. Mindennemű javítások jutányos árak mellett 3 évi jótállással elfogadtatnak. — Tessék e lapra hivatkozni.

Komnick Automobilok

teljesítőképesség, tartósság, üzembiztosság és ökonómia tekintetében

utolérhetetlenek!

Zajtalan járásu és legmegbízhatóbb luxus-szállító- és üzleti kocsik, omnibuszok, bérkocsik, városi és tura-kocsik.

A Hollandi anyakirálynő Komnick automobilban.

Magyarországi
vezérképviselő:

**Dörfler
Nándor**

okl. gépészmérnök

Budapest, VIII. ker.
József-utca 39.

Fontos! Fontos! Fontos!

Pontos! Pontos! Pontos!

Eilensfeld és Búza

mérlegkészítő és
lakatos - műhelye

Ujpest, Váci-ut 14. sz. alatt.

Elvállalnak mérlegkészítést, javítást, át-helyezést, hitelesítést és súlyjavításokat, ezenkívül mindennemű lakatos áruk készítését s javítását, azonnal és legolcsóbb árak mellett. Mindennemű mérlegek, réz-, vassúlyok és űrmértékek állandóan raktáron

Ehrenstein Marton

órás és ékszerész

Ujpest, István-u. 1. szám.

Raktáron tart arany-, ezüst- és díszmű-tárgyakat, inga és fali órákat omega aranyból, nagy választék. — Ora- és ékszerjavítás a legpontosabban eszközöztetik.

A nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses figyelmét felhívni, hogy műhelyemben a női szakmába vágó mindenféle ruhákat, ugymint kosztümöket, alkalmi, mennyasszonyi toalettet, bluzokat stb. a lehető legolcsóbban és pontosan eszközölöm

A n. é. hölgyközönség b. pártfogá-áért esedezem

Rákosi Albert, angol és francia nőiszabó

Ujpest, Árpád-ut 53 sz

KERESZTÉNY ISTVÁN, kofekötő-mester Ujpest, Árpád-ut és Kemény Gusztáv-u. sarok. (Gregoretti haz.)

KAHANE HENRIK óras és ékszerész, továbbá nagy ruhanemű, menyasszonyi kellékek áruháza Ujpest, Árpád-ut 15. Külön részletesztaly.

ifj. Erdős Sándor

műbutor asztalosmester. — Készít teljes lakberendezéseket. Ujpest. Árpád-ut 90.

Dsánits Gyula fűszer-, csemege- és liszt-kereskedése Ujpest, Árpád-ut 121. sz.

Krausz Ernő partiban vásárolt finomabb öltönyök áruháza.

Keveset használt uraságoktól levetett öltönyök jutányos áron kaphatók. — Női- és férfi-ruha vegytisztító-intézet.

Ujpest, Kemény Gusztáv- és József-u. sarok.

Weisz Béla bőrkereskedése

cipészek legolcsóbb bevásárlási forrása. Ujpest, István-u. 6/a.

Kovács József fűszer- és csemege-kereskedése Ujpest, Vasut-u. 47.

Winkler Ede, kárpitos és díszítő Ujpest, Árpád-ut 16. szám.

Frühhof Gyula, ékszerész és óras. Elvállal minden e szakmába vágó munkát előzékeny és pontos kiszolgálás mellett. Ujpest, Árpád-ut 13.

Wenger Ferenc aranyműves, óras és ékszerész üzlete Ujpe-t, István-utca és József-utca sarok. Előnyös árak. Pontos kiszolgálás.

Engel H.

fűszeres Ujpest, Perc-utca 1. szám. Háztartási cikkek eladása.

Moskovits Mór butoráruháza Ujpest, István-ut 6. sz. — Legelőnyösebb vétel használt és új butorokban.

Hádl Arnold és Társa

nap- és esernyő-gyár Ujpest, István-u. 10. Dusan berendezett raktár, saját készítményű nap- és esernyőkben, szőrmeárukban. Nagy választék valódi francia Reform-fűzőkben, női övek jutányos áron. Javítások és áthuzatok a legolcsóbb árak mellett elfogadtatnak.

Az „Ujpest” hirdetési árszabálya.

Hirdetési oldalon:

egy hasábosan m/m soronkint 4 fillér.

Szöveg oldalon:

egy hasábosan m/m soronkint 6 fillér.

Nyilt-térben:

egy hasábosan m/m soronkint 20 fillér.

FOGORVOSI- INTÉZET BUDAPEST, VII.,

48 Erzsébet-körut **48**
félemelet **8.**

A jó emésztésnek és az ember általános, kellemes közérzetének egyik alapfeltétele a használható, jó fogsor. Felvilágosítjuk az érdekelteket közönséget, hogy

— jó fogsorokat és fogakat

csak a legújabb technikai vívmányokkal felszerelt laboratóriumban lehet készíteni és ilyen csak nekünk van. Jótállást vállalunk azért, hogy:

fogorvosi intézetünkben készített fogsorok és fogak:

Hajszálpontossággal
illenek a szájba.

Nem mozognak.

Nem esnek ki.

Szagot nem kapnak.

Ize nincs.

Törhetetlenek.

Könnyűk.

A valódi fogaktól nem
különböztethetők meg.

A szájból kivenni nem
kell, nem is lehet.

A kontinens egyetlen fogorvosi intézete, mely kívánatra szájpadlás nélkül készít oly fogsorokat is, hol a szájban már egyetlen fog sincs.

Saját találmány.

Fogorvosi intézet:

r. orvos **Weisz A.**

Foghuzás érzéstelenítve, tartós fogtömések.

Technikai főnökök:

Herzogh Miksa
és **Balog Lajos.**

Külön esti rendelés.

Hivatalnokok és csak esti idővel rendelkezők részére.

Szintén egyedül álló a fővárosban.

Méltányos árak, részletfizetésre is.

BUDAPEST, VII.,

48 Erzsébet-körut **48**

Kéretik a pontos címre ügyelni.

— **Fiók intézet:** —
VIII., Németh-utca 41-43, I. em.

Fogak

szájpadlás nélkül, gásra azonnal használható, 4 koronától. Gyökéreltávolítás teljesen felesleges. Aranyhidak és koronák 10 évi írásbeli jótállással 24 óra alatt, vidékieknek 12 óra alatt készíttetnek, foghuzás teljesen érzéstelenítve, tartós tömések 3 koronától. — Régi, hasznavehetetlen fogsorokat és fogakat 24 óra alatt hasznavehetővé alakítok. Mérsékelt árak! — Részletfizetésre is. Rendelés egész nap. Vasárnap és ünnepnap is. A vidékről beküldött törött műfogak még aznap javítva visszaküldetnek.

Dr. Hegedüs Jakab
Budapest, VIII., Erzsébet-körut 44.
földszint.

Specialista minden fog- és szájbetegségben. — Kérem a pontos címre ügyelni.

Gummi-óvszerek

legfinomabb francia gyártmány 12 darabonként 1.80, 2.40, 4.— és 5.— korona.

NEVERRIP eredeti gyártm. 12 db 6.— K

STERYL legfinomabb Paara gummi-hólyag 6 darab 8.50 kor. 12 db 6.50 K minden eddigi gyártmányt felülmul, kizárólag céggemnél kapható.

CAPOTTES rövid, eredeti amerikai, 12 darab, 3.— koronától 5.— koronáig.

HALHÓLYAG valódi francia „Duchampa” gyártmány, 12 darab 4, 5, 6, 8 és 10 korona.

Mintagyűjtemény 12 darab legfinomabb 4 koroná-

IRRIGÁTOR zománcozott vagy üvegen teljesen felszerelve, 2.50, 3, 5, 8 koroná-

Suspensor (heretartó) darabja —.50, 1.—, 1.20, 1.50, 3.— koronáig.

Has- és sérvkötők :: **Cummicarlsnyak**

legnagyobb választékban, mérték után is készíttetnek.

„GLORIA-ÖV” (havibaj ellen) 6 darab betéttel darabja 5 koronától 6.50 koronáig.

Neumayer Lipót

kötészer, gummiáruk és betegápolási cikkek raktára

.. Budapest, V., Váci-körut 2. szám. ..

LINOLEUM üzleteim:

VI., Váci-körut 1. (Ankerkőz) :: VII., Rákóczi-ut 8. sz.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök

Szétküldés a legnagyobb titoktartás mellett történik.

Mérlegképes könyvelő

perfekt német-magyar levelező, helybeli nagy gyár irodafőnöke, esti és esetleg vasárnapi foglalkozást keres. Szíves meghívásokat „Szerény” alatt a kiadóhivatal továbbít.

Kávéházmegnyitás

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint Ujpest, Attila-utca 2. szám alatt (Árpád-ut sarok) a modern kor igényeinek megfelelő kávéházat nyitottam. Amikor ezt ösmerőseim és jóbarátaim tudomására hozom, kérem a multban tanúsított bizalmukkal és szeretetükkel továbbra is megtartani szívesek legyenek. — Tisztelettel **BLASZJÓZSEF.**

Naponta kitünő cigányzene!

Színház után kellemes szórakozó hely.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Rákospalotán

HÁZTELKEK

6 évi részletfizetésre vasut mentén eladók.

Grósz Bertalan

Rákospalota, Boszkay-utca I. szám alatt.

ASSZONYOK!

Hozassák meg kézikönyvem, mely megszabadít a tuldb gyermekáldástól. Ára I kor. 50 fill. (bélyegekben is.) Titoktartás. **Ullmann Mária Ujpest,** Gyár-utca 65. Magyarország egyedüli forrás.

Fillipics Zsigmond

fényképészeti, festészeti- és fényképnagyító műintézete.

Főlvételek naponként reggel 8 órától esti 6 óráig, borus időben is eszközöltetnek.

Rákospalota, Imre-utca 24. szám.

Olcsón eladó

egy teljes hálószoba berendezés, esetleg egyes darabok is. Továbbá légszecsillók. Ujpest, Árpád-ut 19. II. em. 5.

FOGAK

és teljes fogsorok, szájpadlás és inylemez nélkül. Arany fogkoronák, aranyhidak és mindennemű kaucuk (Vulkanit) fogazatok, melyeket nem kell és nem is lehet a szájból kivenni. Eltörhetetlenek, szagot, izt nem kapnak. Az ételmaradékok alája nem rakodhatnak. A gyökér eltávolítása teljesen fölösleges. A természetes fogaktól nem lehet megkülönböztetni. 10 évi jótállás. Vidékiek egy nap alatt kielégíttetnek, megvárhatják. E szájpadlás nélküli műfogak kizárólagosan csakis műtermemben készíttetnek, a legújabb amerikai mód szerint. Mérsékelt árak.

KELLERMANN BÉLA

fogműterme

Budapest, VI., Vörösmarty-u. 53.

A nyugati pályaudvar közelében.

Fogadok egésznap, vasár- és ünnepnapokon is.

Olcsóbb lett minden, mert a Ház-

tartási szövetkezet volt üzletvezetője

NAGY LAJOS

Ujpest, Attila-utca 31 számú házban
(Szép-utcával szemben)

fűszer-, csemege-, bor- és ásvány-
viz-üzletét megnyitotta.

Festék, kence és máz, lakkok és olajok, cement, gipsz és nyersanyagok, mindennemű háztartási cikkek nagy lerakata:

REICHARD ÉS SAS cégnél

Ujpest, Árpád-ut 44. szám alatt. Telefon 158-34.

Kérjen Sas-féle padlóbeeresztő-olajat!

Weisz Adolf

fa- és csont esztergályos-műhelye
Ujpest, István-ut 1. szám.

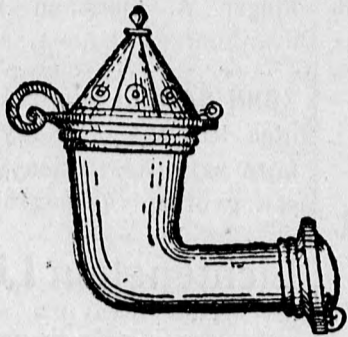
Elvállal e szakmába vágó összes munkát jutányos árak mellett.

Disztárgyak.

Dohányzó
készletek.

Pipák, pipa-
száruk.

Borostyán
készletek.

Tekebabák.

Tekegolyók

Bútorrészek.

Függöny-
tartók stb.

Hegedű

domboru „Stainer“ forma, kitűnően kidolgozott, remek hangu, tokkal, vonóval, 16 darab felszereléssel együtt mindössze 12 korona. Ugyanezen készlet még finomabb kivitelben 20 korona. — Hangverseny hegedűk 30 koronától feljebb. **Wagner** a „Hangszer-Király“ elismert legolcsóbb hangszeráruháza Budapest, József-körút 14. — Saját műterem. Kérjen árjegyzéket. Ügyeljen a címre!

WEISZ LIPÓT NŐI SZABÓ

Illek Vince-utca 8. sz. (ezelőtt Kis Deák-utca).

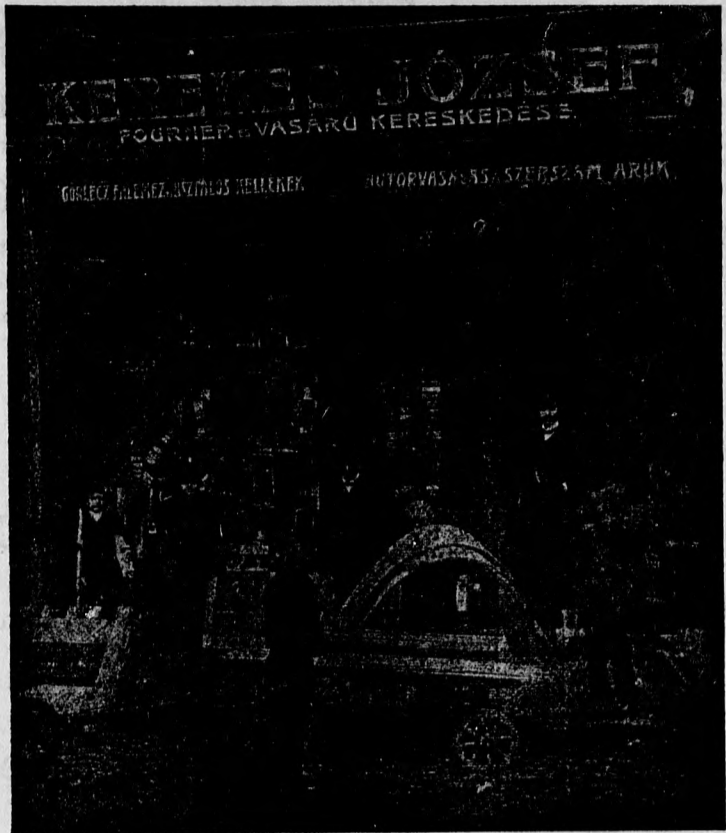
Angol és francia szabóság. — Mértékve-
vést és szabászatot legújabb módszer sze-
rint tanít. — Két havi kiképzés.

fj. Erker András utóda LAMPL SIMON

festéknagykereskedő
Ujpest, Árpád-ut 54. szám.

Alapított 1875. évben.

Ajánlom dusan felszerelt raktáron lévő min olajfestékek, hengeren érő finom festékek. Padló festék különlegessége „Pillanat“ padlófénymáz, gyorsan szárad, fényét állandóan tartja, szagtalan. Parket paszták és beeresztő, parket kefe tiszta sörte, kencék, lakkok és mázak, garantált tiszta ár. Marx-féle zománc (Email-festék) fürdőkádak és kerti butorok részére. Ecsetek, korongkefék, meszelők eiső-raugu sörteből, összes háztartási cikkek nagy választékban. Művészeti olajfestékek, Czetták és festővászon. Melocco-cement főraktár, gipsz nagybani eladás.

KEREKES JÓZSEF

Telefon: 171-96. különlegességi üzlete Telefon: 171-96.

Ujpesten, az István-téren

Faragászati, sajtolt és faragott butordíszek és betétek. Esztergályos árúk minden kivitelben. Görlécek, székülések, bel- és külföldi, valamint tengeren-
:: tuli fournérok deszkák és padlók. — Festék, fénymáz és ecsetek. ::
Szerszámkövek és különlegességek Asztalos és lombfűrészeti szerszámok.
Saját készítményű butor-vasalások, butorzáruk, továbbá divatos butor dísz-
:: veretek nagy választékban. Nagy raktár márvány árúban. ::

Hegedűt,

Zongorát,

Pianinót,

:: Cimbalmot, Harmoniumot, ::
Harmonikát, Fuvó hangszert

sehol jobban és olcsóbban nem vehet, mint a
magy. kir. zeneakadémia házihangszerkészítőjénél

Reményi Mihálynál
Budapesten, Király-u. 58.

Mielőtt bármely hangszert
vesz kérjen árjegyzéket vagy
győződjön meg személyesen

Az összes hang-
szerek javítása
szakszerűen,
jótállás mellett.

Sternberg Ármin és Testvére

csász. és kir. udvari Hang-
szergyár központi főüzletében

Budapest, Rákóczi-ut 36.

kauchatók a legjobb és
legolcsóbb hangszerek.

Sternberg-tuvola 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12 frt s felj.

Sternberg-hegedű 3, 4, 5, 8, 10, 15, 16

Sternberg-cellók 12, 16, 20 frt s felj.

Sternberg-cimbalmok új szerkezetűek, csengő
s erős hanggal 35—500 frt

Sternberg-fonográf nevet, zenél, énekel, beszél
minden nyelven.

— Kapható már 10 forinttól feljebb. —

Harmoniumok iskolák és templomok
részére, valamint Zongora, Pianinó.

Képes árjegyzék (minden cikkről külön)
ingyen küldetik, csak megnevezendő, hogy
miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Kisebb gyári üzemre

alkalmas **KIADÓ.** (asztalosok-
helyiség **nak nem.**)

Király-utca 40. szám.

Gépiást, szépirást és helyesírást

tanítók szerény díjazásért. Gépirás munkát,
valamint sokszorosítást **olcsón** vállalok.

Található a nap bármely órájában.

B. K. Ujpest, Lőrinc-utca 39. sz.

Elegáns, fess női és gyermek ruhákat
csak **HERCZOG GYULÁNÁL** vehet

Ujpest, Arpad-ut 45. szám.

Menyasszonyi kelengyékét és gyász-
ruhákat 4 óra alatt készit. 2—52

Esti foglalkozást

keres előkelő gyár könyvelője, perfekt ma-
gyar-német levelező. Szíves megkeresé-
sek: Gönczi, Arpad-ut 46 sz. állá intézendők.

Kitünő budai borok

literenkint 80 fillér,
1 korona és 1 korona
20 fillérért élvezhetők

Tollmár József

vendéglőjében, a „Három zöld hordóhoz”
Budapesten, VI., Szabolcs-utca 14. sz. a.

Izletes konyha! Polgári árak!

**Schützenliedl Bock és
müncheni Kindl-Bräu sör.**

Színház után

ha kelleme-
sen akar
szórakozni,

menjen el a 2—13

Hazám-kávéházba

Rákospalota, Imre-utca 134. szám.

Ki ne ismerné?

a jó Jäckl György bacsit

ki 20 éven át hordta Soroksárról
mindennapi kenyerünket. Ezentul

nem szállit kenyeret, **de van**

jó z a m a t o s saját

termésü bora melyet

nagyban és kicsinyben olcsó árak mellett

bárkinek és bárhova házhoz szállit.

Czim: Jäckl György Soroksár.

Akar ön hozzátartozóinak kellemes
meglepetést szerezni? Akkor
lepje meg egy életnagyságu
arcképpel.

Életnagyságu arcképek bármely régi fény-
kép után platinotípiá, olaj-, paszta stb.
kivitelben művésziességgel készíttetnek.

Zweybrück Zala Rezső arcképfesté-
szeti műterme
Alapított 1890

Budapest, Teréz-körut 6. Telefon 106-71

Bernstein József és Fia.

Főh. udv szállítók modern lakás-
berendezési vállalat.

BUDAPEST, V., Lipót-körut 9.

**Szerkesztőségünkben ooo
ooooo megtekinthető.
Érdeklődőknek szívesen
adunk bővebb felvilágosítást**

Ujdonság Angol

„Ideal”

valódi bőrfauteuil

magas háttámlával

I. a. kivitelben

1 drb. valódi bőrfauteuil

szinválogatás szerint 95 kor.

1 d. külön pehely-párnával 105 „

„„ amerikai bőrvászonból 75 „

Csomagolás 8 „

Viszonteladóknek engedmény.

FEHÉR ÁRMIN

cimfestő,

elvállal minden e szakmába vágó

munkát. — Ujpest, József-utca

és Mária-utca sarok.

KERÉKPÁR

Sport uraknak.

VARRÓGÉP

Munka nőgyekeknek.

GRAMOFON

Szórakozás a családnak.

Kellner József, mechanikai gépműhelye

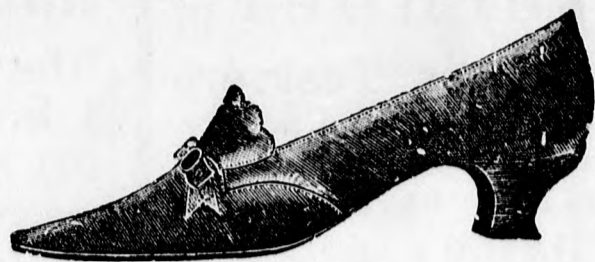
Ujpest, József-utca 64. szám.

Mindenkinek rendelkezésére áll, kinek kerékpárra, varrógépre, vagy azok javítására szükség van. A modern követelmények szerint minden átalakítás, új alkatrészek pótlása, nikkelezés, zománcolás amerikai módszer szerint, felelősség mellett.

Hanglemezekben a legújabb darabokból nagy választék.

Csengettyű és házi-telefon felszereléseket terv szerint, igen előnyös feltételek mellett vállal s jó karbantartását olcsó pautalában teljesíti. — Varrógép alkatrészek és tűk gyári áron. — Aki pontos, jó és szolid munkát kíván, az bizalommal forduljon hozzám. — Telefon: 168—16.

Tisztelettel **Kellner József**, mechanikus,

Saját pénzének ellensége

ha nehezen megszerzett keresetét, holmi gyári cipőért dobja ki, holott nálam kap saját műhelyemben készült tartós,
 ■ ■ ■ elegáns cipőt minden elfogadható árban ■ ■ ■

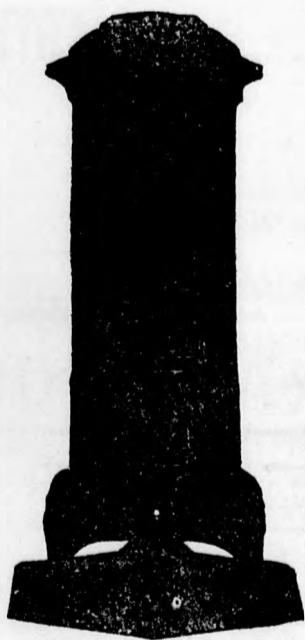
Bernstein Mór

Arpád-ut és Apponyi A-u. sarok. (Saját ház.)

Eredeti

Riessner

„ folytonégő kályhák „
 biztonsági szabályzóval.

Pluto.

Az eredeti Riessner-kályha az egyedüli tökéletes folytonégő.

Egyszeri betüzeléssel egész télen keresztül égnék, miáltal a naponkénti betüzeléssel járó fáradság és alkalmatlanság megszűnik.

Rendkívül pontos szabályzás!

Látható tűz!

Melegkisugárzás alól!

Fűtőanyag megtakarítás bármely más rendszerrel szemben 20—50 százalék.

Phónix.

Kitünő minőségű

Meidinger

és egyéb rendszerű

kályhák.

Takarék-

tűzhelyek,

kályha- és

tűzhely-

alkatrészek.

asztali

tűzhelyek,

kályha-

előtétek,

széntartók stb.

nagy választékban.

TURNAY és RESCH

vasáru-
üzletében

Ujpest,

:: Árpád-ut és ::
István-u. sarkán.